

Ryszard Bandurski

"Organizacja i zarządzanie w bibliotekach", Jacek Wojciechowski, Warszawa 1997 : [recenzja]

Biblioteka 2 (11), 161-162

1998

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Kompozytora. Należy tylko żywić nadzieję, że kolejne tomy serii „Documenta Chopiniana” ukazały się niebawem i będą równie udane.

Andrzej Jazdon

Jacek Wojciechowski: Organizacja i zarządzanie w bibliotekach. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa-Kraków 1997

Zainteresowanie problematyką organizacji i zarządzania z racji posiadanego wykształcenia oraz fakt długoletniej pracy w bibliotece szkoły wyższej, skłoniły mnie do zainteresowania się pracą prof. Jacka Wojciechowskiego. Autor obszerną wiedzę z różnych dyscyplin nauki na temat organizacji i zarządzania przedstawił na trudnym gruncie biblioteki i zawodu bibliotekarza. Istniała potrzeba takiego opracowania, wobec bardzo skromnej polskiej literatury przedmiotu w tej materii. Nie jest to więc „wyważanie już dawno otwartych drzwi”. Podobnie jak autor uważam, że podstawowe reguły i prawidłowości w organizacji i zarządzaniu są wspólne i uniwersalne. Wszystko co może być odniesione do bibliotecznej praktyki, my jako osoby związane z bibliotekarstwem powinniśmy znać, żeby w sposób optymalny wykonywać swoje codzienne zadania. Uwaga ta dotyczy również osób, które dopiero przygotowują się do zawodu bibliotekarza, kształcąc się na różnych poziomach wtajemniczenia a także osób które zamierzają podjąć pracę w bibliotece.

Opracowanie to jest bardzo aktualne, również w dobie komputeryzacji i nowoczesnych nośników informacji, jak również porusza problemy i niełatwe jego zagadnienia które zostały przedstawione w sposób przejrzysty, przystępny, dla zróżnicowanego poziomu wiedzy czytelnika.

Praca przedstawiona w 11 głównych rozdziałach, zawiera „abecadło” organizacji i zarządzania na gruncie biblioteki, dlatego uważam że trzeba ją przeczytać w całości, tym bardziej, że dotyczy ona bibliotek wszystkich typów. Bieżąca sygnalizacja zawartości treściowej bardzo ułatwia pracę nad tekstem, zarówno przy całościowym korzystaniu z opracowania, jak również w przypadku cząstkowego posługiwania się tekstem lub jego fragmentami.

Ciekawym rozwiązaniem są także streszczenia po każdym z 11 rozdziałów. Możemy więc zapoznać się w skrócie z ich treścią tym bardziej, że opracowanie ma formę podręcznika. Ten element jest bardzo pomocny już przy ewentualnym powtarzaniu i grupowaniu wiadomości.

Autor porusza wiele kluczowych zagadnień, niezbędnych dla działalności współczesnej biblioteki. Przy niektórych jej nowych formach oczywiście mogą wystąpić pewne trudności związane z ich realizacją i wprowadzeniem w życie.

Pozwolę sobie zwrócić uwagę na dość szczególne dwa zagadnienia.

- W zakresie nowoczesnych rozwiązań organizacyjnych, sprawa macierzowego przyporządkowania.
- Rotacji i stabilizacji personelu.

Moim zdaniem są to bardzo ciekawe i niezbędne dzisiaj rozwiązania, dla prawidłowego funkcjonowania biblioteki. Są to fakty które mimo swego merytorycznego uzasadnienia, napotykać jednak na duże trudności w realizacji w związku z brakiem poparcia, zrozumienia przez dużą część kadry bibliotecznej. Ale niestety, łatwiej zbudować nowy gmach

biblioteki, niż zmienić sposób myślenia.

Wszystkich czytelników chcących pogłębić swoją wiedzę z zakresu organizacji i zarządzania, odsyłam do obszernego wykazu wykorzystanych w pracy publikacji, która zawiera 165 pozycji. Zakres tej literatury jest bardzo szeroki i zróżnicowany, dlatego każdy znajdzie tu zagadnienia najbardziej przydatne dla siebie.

Środowisku bibliotekarzy bardzo polecam tę wartościową książkę. Zachęcam również czytelników spoza naszego środowiska do przeczytania tej pozycji, którzy mogą na pewno zawartą tam wiedzę wykorzystać w swojej specjalności, bo opracowanie w pełni na to zasługuje.

Ryszard Bandurski

Zofia Sokół: Prasa kobieca w Polsce w latach 1945-1995. Rzeszów 1998

Z reguły nie jestem entuzjastką wyłączenia tzw. „problematyki kobiecej” z całości zagadnień poświęconych określonemu zjawisku. Zazwyczaj mam wówczas wrażenie, że prezentowane uwagi dotyczą spraw błahych, obracających się wokół przysłowiowych trzech „k” i że nie wiedzieć dlaczego sprawy oczywiste dla mężczyzn w momencie, gdy zaczynają się nimi zajmować kobiety wcale już nie są takie oczywiste, należy się z nich wytłumaczyć i omówić je jako kolejny „problem kobiecy”. Często jest to robione wbrew zdrowemu rozsądkowi i interesom samych kobiet.

Wyodrębnienie, w ramach badań prasoznawczych, prasy kobiecej nie jest inspiracją autorki. O polskiej prasie kobiecej, która istnieje już blisko dwieście lat, pisało bardzo wielu autorów a bogatą bibliografię tego tematu zamieszcza Zofia Sokół w prezentowanej pracy.

To, że autorka podjęła się opracowania tej obszernej monografii nie jest przypadkiem. Pani Zofia Sokół, przez większość swojego dotychczasowego życia zawodowego związana z bibliotekarstwem naukowym, z pasją badacza od wielu już lat analizuje prasę i czasopisma kobiece często publikując wyniki swoich badań. Autorkę spotkać można także na konferencjach poświęconych problemom kobiet, gdzie prezentuje interesujące refleksje.

Zgromadzony w książce bogaty materiał, w przeważającej części znany autorce z autopsji, podzielony został na 11 głównych rozdziałów, gdzie z różnych punktów widzenia omówione zostało funkcjonowanie prasy kobiecej w okresie półwiecza 1945-1995. Zajmujący jest wstęp do pracy, w którym autorka zastanawia się nad charakterem i rolą prasy kobiecej a także pozycją społeczną kobiet, i ich trwającą walką o równe z mężczyznami prawo do „samodecydowania i podmiotowości, do pracy zawodowej, jednakowych szans na osiągnięcie sukcesów zawodowych, zrobienia kariery i wreszcie prawo do udziału we władzy” (s.9). Kolejnych 11 rozdziałów, na tle rozwoju ruchu kobiecego, sytuacji społecznej kobiet w poszczególnych okresach powojennych dziejów Polski oraz polityki państwa wobec kobiet, analizuje historię 345 tytułów pism kobiecych. W rozdziale I autorka przedstawia okresy rozwojowe prasy kobiecej w ramach zawartej w tytule cezury czasowej oraz rys historyczny polskiej prasy kobiecej w okresie międzywojennym. Rozdział II daje czytelnikowi możliwość zapoznania się z dodatkami, kolumnami i działami kobiecymi w prasie ogólnej oraz z samodzielnymi wydawniczo czasopismami dla kobiet ukazującymi się w pierwszych latach po wojnie. Autorka, opatrując rozdział tytułem „Społeczno-kulturalna prasa kobieca w latach 1945-